

Nieuwsbrief

20 jaar Stichting
Arnhem-Lima!

In deze jubileumeditie:

- Verslag bezoek aan Villa El Salvador
- Plussen en minnen van armoede in Peru
- Verdubbel giften Arnhem-Lima
- Ontvangst door het College van B&W
- Nieuwe projecten in de maak
- Financiële steun van Chimpie Champ

Arnhemmers op bezoek in Villa el Salvador

Jubileumreis naar Lima

Een groep vrijwilligers en donateurs van de Stichting Arnhem-Lima reisde eind oktober naar Villa el Salvador. Tijdens bezoeken aan tal van organisaties kregen zij een beeld van de ontwikkelingen in de wijk gedurende de afgelopen twintig jaar in het algemeen en de invloed van de stichting daarop in het bijzonder. Dagblad De Gelderlander publiceerde rond het bezoek een aantal mooie reportages. In de serie artikelen is nagegaan hoe de wijk Villa el Salvador zich heeft ontwikkeld en hoe Arnhem-Lima daarbij een rol heeft gespeeld.

Twintig jaar contact

Het beeld van de duizenden Peruanen die op een enorme kale vlakte in hutten van rieten matten of kartonnen dozen woonden, laat hem niet los. “Hun situatie was uitzichtloos. Ik kon mij toen gewoon niet voorstellen dat de regering van Peru deze mensen, die werkelijk niets hadden, volkomen in de steek liet”, zegt Hans Suurmond. Hij is voorzitter van de Stichting Arnhem Lima, die al gedurende twintig jaar bezig is met het verbeteren van de woon- en leefomstandigheden van de 400.000 inwoners van Villa el Salvador. Dit is een van de 21 deelgemeenten van de hoofdstad Lima (dertien miljoen inwoners).

Op doorreis naar buurland Bolivia bezocht Suurmond in 1989 de toenmalige krottenwijk. “Ik wilde iets meer van de stad Lima zien dan alleen het moderne centrum. Zo kwam ik bij toeval in Villa el Salvador terecht. Ik had daar destijds nog niet van gehoord. Een taxichauffeur bracht mij tot vlakbij de sloppenwijk. Hij durfde de buurt niet in te rijden.” Enkele weken later woonde Suurmond uit pure interesse in Arnhem een informatieavond over Peru bij. “Tot mijn stomme verbazing herkende ik de beelden die werden vertoond. Ik had daar zelf gelopen. Misschien wel als enige uit de zaal. Dan zeggen ze nog toeval bestaat niet”, zegt Suurmond. Om de kloof tussen arm en rijk zichtbaar te maken werd in 1989 het contact met de krottenwijk, waar destijds 200.000 mensen woonden, gelegd. Dat gebeurde op initiatief van de toenmalige gemeenteraad. Oxfam Novib zorgde ervoor dat het geld op de goede plaats

terechtkwam en verstrekke geregeld informatie over het effect van de hulp. Mede dankzij de steun uit Arnhem wonen veel wijkbewoners inmiddels in huizen van steen, zijn er scholen gebouwd en hebben Peruanen verschillende vormen van gezondheidsvoorlichting gehad. “Op die manier is voorkomen dat in Villa el Salvador veel slachtoffers als gevolg van een cholera-epidemie zijn gevallen. In andere delen van Lima zijn veel mensen gestorven.”

Voor veel Peruanen is de situatie minder uitzichtloos geworden. “Maar”, zegt Suurmond, “de geschiedenis begint zich te herhalen. Villa el Salvador dijt uit. Er ontstaat ten zuiden van de wijk een nieuwe buurt genaamd Parque Metropolitano. Wij hebben gehoord dat de bewoners daar in houten huisjes en hutten van rieten matten wonen. Het voordeel voor hen is dat op een steenworp afstand Peruanen wonen die weten hoe je een krottenwijk

verandert in een meer normale woonwijk”, zegt Suurmond. “Het is denkbaar dat wij Parque Metropolitano gedurende enkele jaren gaan steunen. Waarbij wij de inwoners door middel van financiële steun in staat stellen hun buurt zelf op te bouwen en verder te ontwikkelen. Dat is het uitgangspunt dat wij hanteren.” Een verdere groei is volgens Suurmond niet mogelijk. “De zandvlakte raakt volgebouwd. Er worden zelfs al huizen op de zandduinen bij het strand aan de Stille Oceaan gebouwd. En aan de andere kant is het gebied tussen Villa el Salvador en Lima ook volgezet met huizen. De grenzen van de uitbreiding van de hoofdstad zijn bereikt.” © *Berrie van Helden, Gelderlander.*

Elke druppel helpt

Op een enorme zandvlakte verrees Villa el Salvador. Bijna veertig jaar later is de vroegere krottenwijk nog niet af. De steun van Arnhem-Lima blijft hard nodig.

De eenvoudige houten wandjes en twee ingedeukte golfplaten staan tegen de huur. “Dat was het tweede leslokaal. Helaas heeft het een zandlawine niet overleefd”, zegt René Lemein, penningmeester van de stichting. Met een kleine delegatie bezoekt hij de buurt Oasis in Villa el Salvador. Hier bezoeken de Nederlanders enkele projecten die de stichting heeft gesteund. “Het is goed met eigen ogen waar te nemen wat er met ons geld tot stand is gebracht”, zegt Hans Suurmond. Op de flanken van een enorme duin staat een kleuterschooltje dat met geld van Arnhem-Lima is gebouwd. “Wij zijn hier erg blij mee. De kinderen kunnen in hun eigen buurtje naar school”, zegt de lerares, die hoopt dat het tweede lokaaltje ooit weer opgebouwd wordt. “We zullen eens kijken wat we kunnen doen”, zegt Suurmond.

De Arnhemmers kijken hun ogen uit als zij gammele huisjes passeren, die in het rulle zand tegen de heuvel zijn gebouwd. “Levensgevaarlijk is het hier. Voor je het weet dondert de hele boel in elkaar. Als het zand begint te schuiven, is er geen houden aan”, zegt Gerard Velthuizen, oud-wethouder Volkshuisvesting in Arnhem. Hij is een van de donateurs van de stichting die haar twintigjarig bestaan viert. Het valt de Nederlanders op dat de Peruanen er, ondanks de ellendige omstandigheden waarin zij leven, alles aan doen om zo netjes mogelijk voor de dag te komen. Suurmond: “Het zand komt overal vandaan, toch zie je de hele dag mensen vegen, ook al heeft het totaal geen zin.” Een enkele straat in Oasis is verhard. Aan zo’n straat ligt een basisschool met een houten bibliotheek die Arnhem-Lima mogelijk heeft gemaakt. “Onze leerlingen maken er veel gebruik van. Ze komen hier ook hun huiswerk

maken”, zegt de directeur, die Suurmond en Lemein uitbundig voor de steun bedankt. Even verderop staat een basisschool die met geld van de stichting is gebouwd. “Het dak van het schooltje dat hier vroeger stond, was gemaakt van plastic zakken. Nu staat er een stevig gebouw”, zegt Lemein. “Dankzij jullie is deze school nu een groot succes”, vertelt een lerares, die de les even onderbreekt. De Arnhemmers maken foto’s van de leerlingen en gaan op zoek naar de gaarkeuken, die de stichting heeft bekostigd. Ze passeren straten vol zand-, puin- en afvalhopen.

En dan doemt opeens een eenvoudig gebouwtje op waar dagelijks enkele vrouwen koken voor circa tachtig personen. ”Elke dag haal ik hier een maaltijd. Ik heb het geld niet om zelf boodschappen te doen”, zegt een oude vrouw. “Het heeft wel effect wat jullie doen”, zegt Velhuizen goedkeurend als hij de Peruaanse tevreden naar huis ziet gaan. Her en der in oasis heeft Arnhem-Lima zijn sporen in het zand achtergelaten. “Natuurlijk zijn het druppels op een gloeiende plaat. Maar vele druppels helpen. Dat kun je hier goed zien”, zegt Angela van Stolk, vrijwilligster bij de stichting. © Berrie van Helden, Gelderlander.

Een conferentie met belangenorganisaties

Overall worden de bestuursleden van de stichting Arnhem-Lima uitvoerig voor hun steun en vooral solidariteit bedankt.

Onafgebroken klinkt ergens wel het geklop van een hamer. “Dit geluid is onlosmakelijk verbonden met onze stad. Er is nog niet één huis afgebouwd. Ik vraag me af of dat ooit zal gebeuren”, zegt Arturo Mejia. Hij heeft een groot deel van zijn jeugd op de immense zandvlakte van Villa el Salvador doorgebracht. “Hoe is het mogelijk dat mensen hier kunnen overleven”, zegt Gerard Velhuizen verschillende keren als hij door het zand ploegt tijdens zijn bezoek aan de nieuwste buurten Oasis en Parque Metropolitano. Hier zijn de omstandigheden het meest erbarmelijk. Veel mensen hebben geen waterleiding en geen riool.

De Arnhemse delegatie maakt van de gelegenheid gebruik een conferentie te beleggen met vertegenwoordigers van alle belangenorganisaties voor jongeren, gehandicapten, vrouwen en ouderen. Daarmee wordt een goed beeld verkregen van de situatie in de wijk. De opkomst is overweldigend. “Het liefst hoor ik uit de monden van de mensen zelf of de situatie is verbeterd. Ik ben tegelijkertijd bang dat ik veel gele enveloppen krijg. Daarin zitten de nieuwe aanvragen

voor steun uit Nederland. En aan de meeste kunnen wij helaas niet voldoen. Wij krijgen ook steeds minder geld binnen”, zegt Hans Suurmond. Tijdens de lange zit bij ontwikkelingsorganisatie Desco krijgen hij en René Lemein, schrijvende, maar ook positieve

verhalen te horen. Een oudere constateert dat zijn leeftijdsgenoten, die de deelgemeente letterlijk uit het niets hebben opgebouwd, worden vergeten door de gemeente en hulpverleningsorganisaties. © *Berrie van Helden, Gelderlander.*

Hulp vanuit het hart en een restaurant voor Trino

Een gehandicapte vrouw houdt een warm pleidooi voor een initiatief, dat Suurmond aanspreekt. “We willen twee of drie grote projecten voor enkele jaren steunen. Daar past dit niet binnen. Maar we gaan kijken of we partners kunnen vinden.” Gehandicaptenorganisatie Trino wil een restaurant beginnen voor mensen met en zonder handicap. “Het zou een geweldige doorbraak zijn als zij dit voor elkaar krijgen. Dan zouden gehandicapten echt deel uit gaan maken van de samenleving”, zegt Suurmond. Bij het vervaardigen van de maaltijden maken de mensen van Trino gebruik van groenten uit eigen tuin. Een dag later bezoekt de delegatie de moestuin die ligt ingeklemd tussen twee drukbereden verharde wegen. “Niet de meest ideale plek, maar alles gedijt hier goed”, zegt Marie, die hier werkt. In het gebouwtje staan enkele naaimachines die met steun van Arnhem-Lima zijn aangeschaft. “Wij danken jullie voor de hulp die recht uit jullie hart komt”, zegt Marie met de gele envelop met het nieuwe projectvoorstel in haar hand. © *Berrie van Helden, Gelderlander.*

Solidariteit met Villa el Salvador

Na een korte rit in een luidruchtige motortaxi op drie wielen staat Centro Victoria op het programma. Een schamele huisvesting aan de rand van een prachtig park biedt plaats aan ex-drugsverslaafden die een nieuw leven opbouwen. Arnhem-Lima heeft onder meer voor een toiletvoorziening gezorgd. “Voorheen deden de bezoekers hun behoefte in het park”, vertelt René Lemein, als directeur Daniel Ramirez eraan komt lopen. Hij leidt de delegatie rond langs de verschillende werkprojecten. “We maken gebruik van het talent van de deelnemers”, legt hij uit. Ze maken meubels, bouwen muurtjes en verzorgen het groen. “Ik dank God dat ik hier mocht komen”, zegt Juan, die als verslaafde achttien jaar over de straten van Lima heeft

gezworven. “Ik heb mijn familie veel leed aangedaan. Ik ben nu vastbesloten mijn leven te veranderen.” Ook hier wordt Arnhem-Lima bedankt voor zijn solidariteit met Villa el Salvador. Dat is het toverwoord in een deelgemeente waar bewoners elkaar ‘buren’ noemen. “Dat klinkt vriendelijker”, zegt Arturo Mejia, die wijst in de richting van het grote plein bij het gemeentehuis. “Overall in Peru heten deze pleinen Plaza de Armas, het plein van de wapens. Hier

niet. Hier heet het Het plein van de Solidariteit. Op basis van solidariteit tussen de buurmannen en buurvrouwen is deze stad tot stand gekomen. Daarom vinden wij jullie solidariteit minstens zo belangrijk als de daadwerkelijke hulp”, zegt hij. © *Berrie van Helden, Gelderlander.*

Ontvangst door College van B&W

De groep Arnhemmers is officieel ontvangen op het gemeentehuis door het College van B&W. Tijdens deze ontmoeting ontving Hans Suurmond de erepenning van de gemeente Villa el Salvador in de stad Lima uit handen van burgemeester Jaime Zea Usca. Het feit dat de stichting Arnhem-Lima de gemeente al gedurende twintig jaar steunt, was voor de burgemeester reden om het Arnhemse bezoek in het zonnetje te zetten. "Beschouw deze erepenning als een erkenning voor twintig jaar vriendschap en solidariteit", zei Zea Usca.

Armoede in Peru: het gaat beter

Eind oktober stuurde de Peruaanse president Alan Garcia een ingezonden brief naar een groot landelijk dagblad in Peru, waarin hij citeerde uit een recent onderzoek van de Verenigde Naties. Daarin wordt geconcludeerd dat het de afgelopen 20 jaar aanzienlijk verbeterd is in het land. De armoede is afgenomen van 55% naar 36%, de kindersterfte van 57% naar 18% en analfabetisme is verminderd van 18% naar 6%. Inmiddels heeft 69% (in 1989: 49%) van de inwoners de beschikking over waterleiding en 80% (in 1989: 46%) over elektriciteit. Gemiddeld genomen gaat het dus beter, maar dat geldt zeker niet voor Villa el Salvador.

Armoede in Villa el Salvador: onverkort groot

Ook in Villa el Salvador zijn zichtbare verbeteringen: er zijn meer scholen, gezondheidsposten en verharde wegen; meer en meer huizen worden opgebouwd van steen. Maar binnen Lima, waar ruim 8 miljoen mensen wonen, scoort Villa el Salvador in de onderste regionen. In San Isidro, de “beste” wijk van Lima, hebben de inwoners een inkomen van gemiddeld 1270 soles (zo’n € 300) en in Villa El Salvador van slechts 610 soles (zo’n € 144) per maand. In een onderzoek van de gemeente Villa El Salvador eerder dit jaar geven de inwoners de volgende zaken aan als grootste problemen in hun wijk:

- diefstal, jeugdbendes;
- ontbreken van verharde straten;
- drugsgebruik;
- afval op straat;
- ontbreken van (geld voor) sociale, culturele, recreatieve activiteiten voor jongeren.

Verdubbel giften stichting Arnhem-Lima

De gemeente Arnhem moet de inkomsten die de stichting Arnhem-Lima via giften en donaties binnenkrijgt weer verdubbelen. Dat vindt Gerard Velthuizen, oud-wethouder in Arnhem die aan de wieg heeft gestaan van de samenwerking tussen Arnhemse particulieren en inwoners van Villa el Salvador en deelnemer aan de recente Lima-reis. Jarenlang

verdubbelde de gemeente Arnhem de inkomsten met maximaal f 25.000,-. Tegenwoordig krijgt de stichting alleen een subsidie waarmee de onkosten kunnen worden gedekt. Velthuizen pleit voor herstel van de oude regeling. “Voor een gemeente is zo’n bijdrage een relatieve habbekrats. Er gaat echter een belangrijk signaal van uit. Bedrijven en instellingen zijn eerder geneigd in de buidel te tasten als de gemeente meedoet. Dat leidt in veel gevallen tot een sneeuwbaaleffect”, aldus

Velthuizen, die blij is dat hij Villa el Salvador heeft bezocht. “De stichting geeft heel basale hulp van mens tot mens. Dat is effectiever dan met een grote, logge organisatie.”

Nieuwe projecten

Tijdens het bezoek aan Villa el Salvador hebben de bestuursleden René Lemein en Hans Suurmond gesproken met buurtleiders en vertegenwoordigers van tal van organisaties uit de wijk. “Aan de hand van deze gesprekken kunnen we concluderen dat de inwoners zelf ‘onderwijs’ als belangrijkste aandachtspunt voor de komende jaren beschouwen. In veel gevallen zijn er schoolgebouwen, maar is de kwaliteit van het onderwijs slecht. Onderwijs wordt beschouwd als belangrijke sleutel om toegang te krijgen tot een beter leven”, aldus Hans Suurmond.

De komende periode worden voorstellen voor nieuwe projecten geschreven door diverse organisaties in Villa el Salvador. “De theatergroep Arena y Esteras gaat aan de slag met kinderen en jongeren uit de wijk en wil daarbij samenwerken met andere organisaties en met scholen. We zijn erg benieuwd naar hun concrete uitwerking hiervan”, aldus René Lemein.

Ook is een projectaanvraag te verwachten van ouderenorganisaties, die tot nu toe geen enkele steun hebben ontvangen, noch van de overheid, noch vanuit het buitenland. Een organisatie voor mensen met een handicap, Trino, is al eerder door stichting Arnhem-Lima gesteund. Nu hebben ze een aanvraag ingediend voor een restaurant, waar mensen met een handicap gaan koken en bedienen. “Mensen met een handicap zijn compleet ‘onzichtbaar’. Met dit

restaurant kunnen ze naar buiten treden. Dat is ontzettend belangrijk voor deze doelgroep”, vindt Hans Suurmond. “We willen bekijken of er in Arnhem organisaties zijn, die zich willen verbinden aan deze beide laatste doelgroepen. Tenslotte is mogelijk een aanvraag te verwachten voor een jongerenproject in de buurt Parque Metropolitano. Voor jongeren zijn er in dit armste deel van de wijk helemaal geen activiteiten voorhanden. “Het was stimulerend om te zien dat ze desondanks niet bij de pakken neer gaan zitten, maar bijvoorbeeld meubels gaan maken van afvalhout.”

Jubileumboek te koop

Meer lezen over 20 jaar contact tussen Arnhem en Lima? Koop dan voor € 15,- ons jubileumboek “Parels van de zandvlakte” bij de Arnhemse boekhandels (ISBN: 978-90-78215-76-9) of via een mailtje aan info@arnhemlima.nl. Van de opbrengst gaat de helft naar een van onze projecten in Villa el Salvador: het opkappen en inrichten van een gebouwtje voor opvang en huiswerkbegeleiding. Er worden boeken en enkele computers aangeschaft. Hiermee kunnen de kinderen hun huiswerk maken. Ook krijgen ze les in studievvaardigheden en worden gesprekken gevoerd over thema's als seksualiteit, huiselijk geweld en drugs. Deze extra aanpak moet leiden tot betere schoolresultaten, waardoor hun kansen op een betere toekomst worden vergroot.

Uitbanning van armoede

Op 17 oktober 2009 was het Internationale Dag voor de uitbanning van armoede. De aanpak van armoede is een van de millenniumdoelstellingen. De stichting Arnhem-Lima organiseerde op deze dag samen met een aantal andere organisaties een activiteit, waarbij aandacht gevraagd werd voor armoede in het algemeen en de armoede in Villa el Salvador in het bijzonder. Op Het Land van de Markt in het centrum van Arnhem kregen voorbijgangers informatie over de armoededag, kon een kopje koffie gedronken worden en een wit armbandje worden gekocht, waarmee kon worden getoond dat men meedoet in de strijd tegen armoede. We organiseerden deze succesvolle dag samen met de gemeente Arnhem, het Platform Arnhem Mondiaal, de Wereldwinkel, de Werkgroep Fair Trade Gemeente Arnhem en de Werkgroep “Dag van verzet tegen armoede”.

Chimpie Champ steunt Arnhem-Lima met € 134,64

Chimpie Champ, de speeljungle voor apen tot 12 jaar in Oosterhout, vroeg in oktober aandacht voor de stichting Arnhem-Lima. Op 7 oktober vierde Vitesse-mascotte Vito zijn verjaardag. Op 25 oktober konden kinderen zich laten schminken en konden ze buttons maken. Op beide dagen was er bij Chimpie Champ een stand te vinden van Arnhem-Lima. Hier kon worden gegrabbeld naar prijsjes uit Peru en kon ons jubileumboek worden aangeschaft. Naast naamsbekendheid leverde dit een geldbedrag op van € 134,64!

Uw gift blijft welkom

Wist u, dat uw gift aftrekbaar is van de belasting? Onze stichting beschikt over een zogenaamde ANBI-verklaring. De belastingdienst heeft ons aangewezen als een algemeen nut beogende instelling (ANBI). Als u een gift doet aan de Stichting Arnhem-Lima, kunt u die gift aftrekken van de inkomsten- of vennootschapsbelasting. U kunt u eenmalige gift of uw jaarlijkse bijdrage overmaken op giro 3140 van Stichting Arnhem-Lima. Als u via de computer betaalt, dan graag uw naam en adres vermelden.

Colofon:

De stichting Arnhem-Lima helpt met giften van donateurs en sponsors de inwoners van Villa el Salvador, een sloppenwijk in Lima (Peru) met het opbouwen van een menswaardig bestaan. De stichting wordt gedragen door een enthousiast bestuur en een kleine groep vrijwilligers met kennis van zaken.

Bestuur:

Hans Suurmond (voorzitter)
Rene Lemein (penningmeester)
Natalia Martens (secretaris)
Bernadette Janssen
Marian Wijlhuizen
Paulien Provoost-Kruiper
Jacobijn Olthoff

Contactadres:

Stichting Arnhem-Lima
Kerkstraat 36
6811 DM Arnhem
e-mail: info@arnhemlima.nl
www.arnhemlima.nl